

İnşaat işinde Anahtar Teslimi Götürü Bedel ihale Sözleşme fiyatına dahil olmasına rağmen zemin iyileştirmesi için yükleniciye ilave bedel ödenmesinin kamu zararı oluşturduğu hk

ihalede yükleniciye ilave bedel ödenmesinin kamu zararı

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	1
Karar No	10795
İlam No	159
Tutanak Tarihi	12.11.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

.... yüklenimindeki ... TL bedelli .... Belediye Hizmet Binası İnşaat işinde Anahtar Teslimi Götürü Bedel Sözleşme fiyatına dahil olmasına rağmen zemin iyileştirmesi için yükleniciye ilave bedel ödenmiştir.

Söz konusu iş, anahtar teslimi götürü bedel iş olarak ihale edilip sözleşmeye bağlanmış ve 11.05.2017 tarihinde işyeri

teslimi yapılmıştır. Daha sonra yüklenici ile Belediye arasında 12.10.2017 tarihinde düzenlenen anlaşma tutanağı ile zemin iyileştirme yapılması amacına yönelik ilave imalatlar yapılması kararlaştırılmış ve bunların bedeli yükleniciye ayrıca ilave bedel olarak ödenmiştir.

İşe ait Teknik Şartnamenin Zemin Etüdü başlıklı 03'üncü maddesinde, "İdare tarafından verilen zemin etüdü raporu arazinin dolgu yapısı, tabii zemin topografyası ve genel zemin şartlarının bilinmesine hakkında bilgileri içermektedir. Yüklenici yapacağı imalatlar için gerekli görürse her türlü zemin etüdünü yapmak zorundadır. Zemin yapısının belirlenmesi için gerekli tüm sorumluluk yükleniciye aittir. Bu nedenle yüklenici yapacağı ilave sondajları ve diğer zemin araştırmaları sonucu elde ettiği veriler ışığında (gerekmesi halinde) zemin iyileştirmesi projesi oluşturacaktır. Zemin yapısından kaynaklı hiçbir sebep nedeniyle yüklenici ilave bir bedel talebinde bulunamaz"; Kazı ve Dolgu İşleri Genel Teknik Şartnamesi başlıklı 07'nci maddesinde ".....Yüklenici kazı işleminin herhangi bir aşamasında karşılaşacağı zemin farklılıkları nedeni ile herhangi bir fiyat farkı talep edemez ... kazı yeri belirlemek, dökmek, kazı malzemesinin dökümü için gerekecek her türlü döküm bedeli nakliye vb. giderler teklif fiyata dahil olup, ayrıca ödeme yapılmayacaktır ..." ve Kazı İşleri başlıklı 07.03'üncü maddesinde ".....Gerekmesi halinde yumuşak zemin kısımları sağlam zemine ulaşılan kadar kazılacak ve 300 doz grobeton ile doldurulacaktır ..." denilmektedir.

Teknik Şartnamenin bu maddelerinde, zemin yapısının belirlenmesi için gerekli tüm sorumluluğun yükleniciye ait olduğu ve zemin yapısından kaynaklı hiçbir sebep nedeniyle ilave bir bedel ödenmeyeceği, ayrıca yumuşak zemin kısımların sağlam zemine ulaşılan kadar kazılacağı ve 300 doz grobeton ile doldurulacağı açıkça belirtilmiştir. Yüklenici dahil bütün istekliler bu şartları bilerek teklif

vermişlerdir. Dolayısıyla teklif fiyata dahil olan söz konusu ilave imalatlar için yükleniciye ayrıca bir ödeme yapılmaması gerekirdi. Bu amaçla yapılan ve ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen ödeme tutarı kamu zararıdır.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeler, uygulama projeleri ve buna ilişkin mahal listelerine dayalı olarak işin tamamı için isteklinin teklif ettiği bedel üzerinden yapılan sözleşmelerdir. Başka bir deyişle; anahtar teslimi götürü bedel teklif uygulama projeleri ve mahal listesinde bulunan her imalat kalemini içerir. Uygulama aşamasında idarelere projelerde ve mahal listesinde değişiklik yapma yetkisi verilmemiştir. Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 13'üncü maddesine göre; idare ancak, sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Onun için ihaleden önce uygulama projelerinin her ayrıntıda hazırlanması ve mahal listelerinin de ihaleden sonra hiçbir değişikliğe meydan vermeyecek biçimde yeterli araştırma ve çalışma yapılarak belirlenmesi gerekir. Başka bir deyişle, ihaleden sonra projenin başarı ile tamamlanabilmesi için ihale öncesi proje yönetimi evresinde gerekli çaba gösterilmelidir. Ancak uygulamada; gerek uygulama projelerinin ve detay projelerinin yeterli ayrıntıda hazırlanamaması gerekse üst düzey yöneticilerin ihaleden sonra yapım aşamasında mahal listelerinde değişiklik yapmak istemeleri anahtar teslimi götürü bedel sözleşme usulüne aykırı düşmektedir. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 24'üncü maddesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesine göre; Yapım sözleşmelerinde öngörülmeven durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş; a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması, b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, şartlarıyla, anahtar teslimi götürü

bedelle ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'una kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilmesine olanak sağlanmıştır.

İşin yapım aşamasında uygulama projesi veya mahal listesinde yapılan değişiklik işle ilgili olarak önceden öngörülme­yen bir durum olmadığından, bu değişiklik sonucu meydana gelecek iş artışının da yasal iş artışı kapsamında değerlendirilmesi 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 24'üncü maddesine ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22'nci maddesine aykırı düşmektedir.

Bu itibarla, ... TL kamu zararının Harcama Yetkilisi ... ile Gerçekleştirme Görevlisi ...'ya müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53 üncü maddesi gereği işleyecek faizleriyle birlikte ödettirilmesine,

Anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.